

OLIMPIADA KOMBËTARE E GJEOGRAFISË
NË ARSIMIN E MESËM TË LARTË

Faza e dytë

Klasa 11

03 shkurt 2024

Udhëzime për nxënësin:

- Olimpiada fillon në orën 10.00 dhe mbaron në orën 13.00.
- Testi përmban 5 pyetje.
- Për secilën pyetje është lënë hapësira e nevojshme për të shkruar përgjigjen.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Pyetja	1	2	3	4	5
	10 pikë	10 pikë	10 pikë	10 pikë	10 pikë
Pikët e fituara					

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1.....Anëtar

2.....Anëtar

1. Relievi i trevave shqiptare është i shumëllojshëm.

Analizoni tipat gjenetikë të relievit të trevave shqiptare si: relievin strukturor, lumor, karstik, akullnajor dhe atë denudues. 10 pikë

Relievi strukturor:

Ky reliev është nga më të përhapurit në Shqipëri. Dallohen strukturat nga më të thjeshtat deri tek ato më të ndërlikuarat. Shumëllojshmëria e formacioneve shkëmbore kanë përcaktuar tiparet e këtij tipi të relievit.

Strukturat mbizotëruese në këtë tip të relievit janë ato shkëputëse të llojit horst-graben dhe në përhapje më të vogël strukturat rrudhosëse (antiklinal-sinklinal). Horstet përfaqësojnë ngritjet e relievit, malet ndërsa grabenet përfaqësojnë gropat dhe fushëgropat.

Relievi lumor

Relievi lumor në Shqipëri përfaqësohet nga rrjeti i dendur i luginave të lumenjve të cilat gërryejnë territorin kryesisht nga juglindja në veriperëndim. Format më të përhapura të këtij relievi janë luginat lumore, në formimin e të cilave ka ndikuar dhe ndryshimi i klimës. Luginat tona lumore në rrjedhën e sipërme janë tipike malore, në rrjedhën e mesme ato zgjerohen ndërsa në rrjedhën e poshtme ato e humbasin karakterin e tyre duke u njësuar me fushat perëndimore. Forma të tjera të relievit lumor janë dhe tarracat lumore dhe kanionet.

Relievi karstik

Edhe ky reliev ka përhapje të gjerë për shkak të shtrirjes së madhe të formacioneve karbonatike dhe të kushteve të tjera natyrore për zhvillimin e proceseve kimike të tretjes. Karsti në vendin tonë është i tipit mesdhetar dhe relievi karstik dallohet për forma të larmishme dhe origjinale. Ndër format më të njohura të relievit karstik janë: gropat, hinkat karstike sipërfaqësore në formë të hojeve të bletëve si në Malin me Gropa, Malin e Thatë etj, por nuk mungojnë liqenet me origjinë karstike si dhe format e relievit karstik nëntokësor.

Relievi akullnajor

Ky reliev në krahasim me format e tjera të relievit në vendin tonë zë një vend më të vogël. Kjo lidhet me pozitën gjeografike të vendit tonë si dhe lartësinë e vogël dhe mesatare të relievit. Format kryesore të relievit akullnajor të krijuara nga gërryerja e akujve janë luginat akullnajore, lugjet, gropat, cirqet akullnajore etj. Format e krijuara nga veprimtaria grumbulluese e tyre janë morenat akullnajore.

Relievi denudues

Ky lloj i relievit në vendin tonë lidhet ngushtë me proceset e erozionit dhe proceset e shpatit. Vendi ynë ka kushte që mundësojnë zhvillimin e këtij relievi si: kushtet e klimës mesdhetare, ndërtimi gjeokogjik, veçoritë e relievit, mbulesa bimore dhe veprimtaria e njeriut. Ndër format e këtij relievi janë konet e rëndësë ose denudimit, forma të ndryshme të krijuara nga rrëshqitjet, rrëzimet dhe shembjet. Relievi denudues është tipik i zonave malore dhe me pjerrësi të vendit tonë.

2. Shkruani një ese të mirë organizuar që përfshin hyrjen, disa paragrafë që kanë lidhje me detyrat e mëposhtme dhe një përfundim.

Tema e esesë: Migrimi i popullsisë drejt Rajonit Perëndimor të Shqipërisë pas vitit 1990.

10 pikë

Detyrë:

Të vlerësohet pozicioni gjeografik i Rajonit Perëndimor, si vend më i favorshëm për të jetuar e punuar.

Të analizohen arsyet e ardhjeve të shumta të popullsisë drejt Rajonit Perëndimor pas vitit 1990.

Të analizohet efektet e migrimit si në rajonin pritës edhe në rajonet nga ku largohet popullsia.

Eseja në gjeografi do të vlerësohet për këto aspekte:

Hyrja / prezantimi – 2 pikë

Tregohet se për çfarë bën fjalë eseja.

Jepet një sfond për temën, rëndësinë e saj.

Jepen idetë/çështjet/ temat kryesore që do të trajtohen dhe radha në të cilën do të diskutohen ato.

Zhvillimi i argumenteve/analizës – 6 pikë

Shpjegohet këndvështrimi i nxënësit për temën e esesë. Argumenti zhvillohet teksa prezantohen pikëpamjet e nxënësit.

Trajtimi i çështjeve zhvillohet në një mënyrë sistematike dhe logjike dhe mbështeten me prova.

Përfundimi / konkluzionet – 2 pikë

Përfundimi është pika e fortë e esesë, ku shprehet qartë çështja kryesore dhe këndvështrimi i nxënësit për temën.

3. Shkruani një ese të mirë organizuar, e cila përfshin hyrjen, disa paragrafë që kanë lidhje me detyrat e mëposhtme dhe një përfundim.

Tema e esesë: Shqipëria, një potencial i madh i zhvillimit të turizmit.

10 pikë

Detyrë:

Të analizohen potencialet natyrore dhe historiko-kulturore të trevave shqiptare.

Të ofrohen mundësitë dhe rrugët më të mira për zhvillimin e turizmit.

Eseja në gjeografi do të vlerësohet për këto aspekte:

Hyrja / prezantimi – 2 pikë

Tregohet se për çfarë bën fjalë eseja.

Jepet një sfond për temën, rëndësinë e saj.

Jepen idetë/çështjet/ temat kryesore që do të trajtohen dhe radha në të cilën do të diskutohen ato.

Zhvillimi i argumenteve/analizës – 6 pikë

Shpjegohet këndvështrimi i nxënësit për temën e esesë. Argumenti zhvillohet teksa prezantohen pikëpamjet e nxënësit.

Trajtimi i çështjeve zhvillohet në një mënyrë sistematike dhe logjike dhe mbështeten me prova.

Përfundimi / konkluzionet – 2 pikë

Përfundimi është pika e fortë e esesë, ku shprehet qartë çështja kryesore dhe këndvështrimi i nxënësit për temën.

4. Shkruani një ese të mirë organizuar, e cila përfshin hyrjen, disa paragrafë që kanë lidhje me detyrat e mëposhtme dhe një përfundim.

Tema e esesë: Rajonet gjeografike të Shqipërisë.

10 pikë

Detyrë:

Të analizohen ndarja e Shqipërisë në 4 rajone gjeografike.

Të analizohet nëse duhet të ketë përputhje midis rajoneve gjeografikë dhe ndarjes së rajoneve sipas INSTAT.

Ky i fundit i ndan rajonet në: Rajoni Veri, Rajoni Qendër dhe Rajoni Jug.

Eseja në gjeografi do të vlerësohet për këto aspekte:

Hyrja / prezantimi – 2 pikë

Tregohet se për çfarë bën fjalë eseja.

Jepet një sfond për temën, rëndësinë e saj.

Jepen idetë/çështjet/ temat kryesore që do të trajtohen dhe radha në të cilën do të diskutohen ato.

Zhvillimi i argumenteve/analizës – 6 pikë

Shpjegohet këndvështrimi i nxënësit për temën e esesë. Argumenti zhvillohet teksa prezantohen pikëpamjet e nxënësit.

Trajtimi i çështjeve zhvillohet në një mënyrë sistematike dhe logjike dhe mbështeten me prova.

Përfundimi / konkluzionet – 2 pikë

Përfundimi është pika e fortë e esesë, ku shprehet qartë çështja kryesore dhe këndvështrimi i nxënësit për temën.

5. Shkruani një ese të mirë organizuar, e cila përfshin hyrjen, disa paragrafë që kanë lidhje me detyrat e mëposhtme dhe një përfundim.

Tema e esesë: Pasojat e rrezikshme të ndotjes së mjedisit i pësojmë të gjithë.

10 pikë

Detyrë:

Të analizohet gjendja e mjedisit në Shqipëri.

Të ofrohen alternativa për mbrojtjen e mjedisit.

Eseja në gjeografi do të vlerësohet për këto aspekte:

Hyrja / prezantimi – 2 pikë

Tregohet se për çfarë bën fjalë eseja.

Jepet një sfond për temën, rëndësinë e saj.

Jepen idetë/çështjet/ temat kryesore që do të trajtohen dhe radha në të cilën do të diskutohen ato.

Zhvillimi i argumenteve/analizës – 6 pikë

Shpjegohet këndvështrimi i nxënësit për temën e esesë. Argumenti zhvillohet teksa prezantohen pikëpamjet e nxënësit.

Trajtimi i çështjeve zhvillohet në një mënyrë sistematike dhe logjike dhe mbështeten me prova.

Përfundimi / konkluzionet – 2 pikë

Përfundimi është pika e fortë e esesë, ku shprehet qartë çështja kryesore dhe këndvështrimi i nxënësit për temën.